

Warszawa, 3 września 2025 r.

KL/401/135/NK/2025

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do prowadzonych prac legislacyjnych nad przedstawionym przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej projektem ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw, Konfederacja Lewiatan uprzejmie przedstawia swoje stanowisko.

Na wstępie pragnę podkreślić, że opóźnienie wejścia w życie nowelizacji ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy rodzi istotną niepewność zarówno wśród obywateli Ukrainy przebywających w Polsce, jak i wśród pracodawców, którzy ich zatrudniają. Zawetowane przez Prezydenta RP przepisy przewidywały wydłużenie prawa do legalnego pobytu do dnia 4 marca 2026 r. Rozwiązanie to obejmowało nie tylko uchodźców z Ukrainy objętych ochroną czasową, lecz również migrantów zarobkowych, którzy przyjechali do Polski przed 24 lutego 2022 r. Stabilne i przewidywalne ramy prawne są warunkiem koniecznym dla bezpieczeństwa życiowego i zawodowego obywateli Ukrainy. Brak przedłużenia przepisów regulujących legalny pobyt prowadzi do ryzyka utraty prawa do pracy, co może mieć negatywne konsekwencje nie tylko dla migrantów, lecz również dla polskich pracodawców i całej gospodarki.

Pozytywnie oceniamy zaproponowaną rezygnację z możliwości dalszego przedłużania okresu zawieszenia terminów załatwiania określonych spraw administracyjnych przez wojewodów do dnia 4 marca 2026 r. Zawieszenie biegu terminów w praktyce powodowało szereg niepożądanych skutków – zarówno dla cudzoziemców, jak i dla pracodawców. Przepis ten był interpretowany przez urzędy wojewódzkie w sposób rozszerzający i stosowany wobec wszystkich obywateli

member of

BUSINESSatOECD

member of

BUSINESSEUROPE

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenbergh 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

państw trzecich, niezależnie od tego, czy byli objęci ustawą specjalną. W konsekwencji prowadziło to do dalszej przewlekłości postępowań legalizacyjnych. Skala problemu jest znacząca – według ustaleń Najwyższej Izby Kontroli postępowania pobytowe trwają przeciętnie ponad rok, a w niektórych województwach samo oczekiwanie na potwierdzenie złożenia kompletnego wniosku (tzw. „stempla”) przekracza kilka miesięcy. Zawieszenie biegu terminów negatywnie wpływa również na przewidywalność i spójność działań administracyjnych oraz narusza zasadę równego traktowania. W naszej ocenie brak jest zatem uzasadnienia dla dalszego stosowania tego rozwiązania.

Niezależnie pragnę zwrócić uwagę na propozycję zmiany art. 30 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 2 kwietnia 2009 r. o obywatelstwie polskim, polegającą na wydłużeniu minimalnego okresu nieprzerwanego pobytu w Polsce na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej lub prawa stałego pobytu – z 3 do 10 lat, warunkującego możliwość uzyskania polskiego obywatelstwa.

Proponowane rozwiązanie wykracza poza zakres przedmiotowy procedowanej ustawy, ponieważ odnosi się nie tylko do sytuacji obywateli Ukrainy, lecz do wszystkich cudzoziemców przebywających w Polsce. Tak istotna zmiana systemowa nie powinna być wprowadzana w trybie regulacji incydentalnej, mającej charakter szczególny i tymczasowy. Kwestia warunków uzyskiwania polskiego obywatelstwa powinna być przedmiotem odrębnej dyskusji.

Należy podkreślić, że okres nieprzerwanego pobytu w Polsce nie jest samodzielną podstawą do uznania cudzoziemca za obywatela polskiego. Jest to jedynie minimalny okres pobytu na podstawie określonych tytułów pobytowych – pobytu stałego, pobytu rezydenta długoterminowego UE lub prawa stałego pobytu. Uzyskanie tych tytułów wymaga co do zasady wcześniejszego, co najmniej 5-letniego pobytu w Polsce. Wyjątki od tej zasady dotyczą jedynie szczególnych kategorii osób, takich jak ofiary handlu ludźmi, osoby posiadające polskie pochodzenie czy cudzoziemcy pozostający w związku małżeńskim z obywatelem Polski. Przykładowo, aby uzyskać zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego UE, cudzoziemiec musi wykazać się co najmniej 5-letnim nieprzerwanym pobytem w Polsce. W praktyce oznacza to, że minimalny okres pobytu wymagany do uznania za obywatela polskiego wynosi nie mniej niż 8 lat. Dodatkowo, należy uwzględnić istotne opóźnienia w postępowaniach

member of

BUSINESSatOECD

member of

Konfederacja Lewiatan
ul. Zbyszka Cybulskiego 5
00-727 Warszawa
tel. +48 22 55 99 900
lewiatan@lewiatan.org
www.lewiatan.org

Polish Confederation
Lewiatan
Brussels Office
Avenue de Cortenberg 168
tel. +32 2 732 12 10

NIP 5262353400
KRS 0000053779
Sąd Rejonowy dla
m. st. Warszawy w Warszawie XIII
Wydział Gospodarczy

administracyjnych. Jak pokazuje praktyka, czas oczekiwania na decyzje pobytowe w wielu przypadkach przekracza rok. Tym samym od momentu przyjazdu cudzoziemca do Polski do chwili uzyskania obywatelstwa polskiego mija często ponad 10 lat, nawet bez proponowanej zmiany.

W naszej ocenie zasadne jest zatem przeprowadzenie szerokiej, merytorycznej dyskusji na temat warunków uzyskania obywatelstwa polskiego, z udziałem wszystkich zainteresowanych stron.

Z poważaniem

Marek Górski

Prezydent Konfederacji Lewiatan